Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie
Wydział Polityki Społecznej

PROFILAKTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA NAD UCZNIAMI REALIZOWANA W SZKOŁACH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA PODKARPACKEGO W ROKU SZKOLNYM 2018/ 2019.

Rzeszów 2020 rok

Podkarpacki Urząd Wojewódzki
Wydział Polityki Społecznej – Oddział Zdrowia Publicznego
ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów
tel.: 17 867-13-20
fax: 17 867-19-50
e-mail: s@rzeszow.uw.gov.pl

/Przy wykorzystaniu danych z niniejszego opracowania proszę podać źródło/

Wprowadzenie

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie aktualnej sytuacji w profilaktycznej opiece zdrowotnej nad uczniami w szkołach województwa podkarpackiego w roku szkolnym 2018/2019 z uwzględnieniem typów szkół oraz ich lokalizacji.

Źródłem informacji dotyczących realizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach są roczne sprawozdania statystyczne MZ-06 **„Sprawozdanie z realizacji Profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami w szkołach"** za rok szkolny 2018/2019, gromadzone przez Oddział Zdrowia Publicznego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego.

Zagadnienie to reguluje Ustawa o statystyce publicznej. Podmiotami zobowiązanymi do przekazania danych statystycznych są podmioty wykonujące działalność leczniczą udzielające ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych w zakresie opieki profilaktycznej nad dziećmi i młodzieżą szkolną.

Spis treści

1. Zakres i organizacja profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą 6
2. Rodzaje szkół i miejsce położenia szkoły. 8
3. Liczba uczniów w szkołach według rodzaju szkół i lokalizacji. 9
4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego 10
5. Miejsce realizacji świadczeń 12
6. Działania pielęgniarki/higienistki w zakresie zdrowia jamy ustnej i profilaktyki próchnicy. Edukacja zdrowotna 15
7. Udzielanie porad w ramach opieki czynnej oraz w przypadku nagłych zachorowań 17
8. Wykonywanie testów przesiewowych (w części dotyczącej zadań pielęgniarki). 21
9. Profilaktyczne badania lekarskie 22

Spis tabel

Tabela 1 Szkoły objęte profilaktyczną opieką zdrowotną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 8

Tabela 2 Liczba uczniów objętych opieką profilaktyczną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz w roku szkolnym 2018-2019 9

Tabela 3 Liczba uczniów objętych opieką profilaktyczną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 9

Tabela 4 Liczba uczniów niepełnosprawnych wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 10

Tabela 5 Liczba uczniów niepełnosprawnych wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 11

Tabela 6 Liczba gabinetów profilaktycznych i pomocy przedlekarskiej na terenie szkół wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 12

Tabela 7 Liczba uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 14

Tabela 8 Uczniowie szkół podstawowych (bez szkół specjalnych) objęci profilaktyką fluorkową wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 16

Tabela 9 Uczniowie szkół podstawowych (bez szkół specjalnych) objęci profilaktyką fluorkową wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 17

Tabela 10 Liczba uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 17

Tabela 11 Liczba uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 18

Tabela 12 Porady udzielone uczniom w przypadku nagłych zachorowań wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 19

Tabela 13 Porady udzielone uczniom w przypadku nagłych zachorowań wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 19

Tabela 14 Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 20

Tabela 15 Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 20

Tabela 16 Wykonanie testów przesiewowych w szkołach wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 21

Tabela 17 Wykonanie testów przesiewowych w szkołach wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 22

Tabela 18 Profilaktyczne badania lekarskie wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 23

Tabela 19 Profilaktyczne badania lekarskie wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 23

Tabela 20 Wykonanie profilaktycznych badań lekarskich wg etapów edukacji w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 24

Tabela 21 Wykonanie profilaktycznych badań lekarskich wg etapów edukacji w roku szkolnym 2018/2019 24

Spis wykresów

Wykres 1 Struktura procentowa liczby szkół objętych profilaktyczną opieką zdrowotną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019 8

Wykres 2 Struktura procentowa liczby uczniów objętych profilaktyczną opieką zdrowotną w województwie wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkół w roku szkolnym 2018/2019 10

Wykres 3 Struktura liczby uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 11

Wykres 4 Struktura liczby uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół w roku szkolnym 2018/2019 11

Wykres 5 Udział procentowy liczby gabinetów profilaktycznych na terenie szkół w ogólnej liczbie miejsc realizacji świadczeń w roku szkolnym 2018/2019 12

Wykres 6 Struktura procentowa liczby uczniów objętych programem fluoryzacji wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz w roku 2018/2019 16

Wykres 7 Udział procentowy liczby uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019. 14

Wykres 8 Udział procentowy liczby uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 18

Wykres 9 Udział procentowy liczby uczniów którym udzielono porad w przypadku nagłych zachorowań w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 19

Wykres 10Udział procentowy udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 21

Wykres 11 Udział procentowy liczby uczniów zbadanych w liczbie uczniów podlegającym testom przesiewowym wg rodzaju i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 22

Wykres 12 Profilaktyczne badania lekarskie w podziale wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019 23

Wykres 13 Udział procentowy liczby uczniów zbadanych przez lekarza w liczbie uczniów podlegającym badaniu wg etapów edukacji w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019 24

1. Zakres i organizacja profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą

Organizację i zakres profilaktycznej opieki zdrowotnej nad uczniami regulują następujące przepisy:

- Ustawa z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1078)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2017 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2018 (Dz.U. 2017 poz. 2471)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz.U. 2019 poz.736).

Profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą w szkole sprawują:

- lekarz podstawowej opieki zdrowotnej sprawujący opiekę nad uczniem na podstawie deklaracji wyboru lekarza poz.;
- lekarz dentysta;
- pielęgniarka środowiska nauczania i wychowania lub higienistka szkolna lub położna posiadająca kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa środowiska

Profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami sprawowana jest zwykle w gabinecie znajdującym się na terenie szkoły lub na terenie podmiotu leczniczego. Świadczenia pielęgniarki/higienistki szkolnej obejmują:

- świadczenia profilaktyczne, w tym wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych u dzieci w wieku szkolnym, w terminach badań bilansowych,
- świadczenia grupowej profilaktyki fluorkowej u dzieci klas I-VI szkoły podstawowej,
- kierowanie postępowaniem przesiewowym oraz sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testów,
- czynne poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi oraz sprawowanie opieki nad uczniami z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością,
- udzielanie pomocy przedlekarskiej w przypadku nagłych zachorowań, urazów, zatruć,
- doradztwo dla dyrektora szkoły zgodnie z posiadanymi kompetencjami,
- udział w planowaniu, realizacji i ocenie edukacji zdrowotnej

Pielęgniarka, higienistka szkolna albo położna opiekuje się dziećmi i młodzieżą szkolną do ukończenia ostatniej klasy szkoły ponadgimnazjalnej. Dzieci realizujące obowiązek rocznego

obowiązkowego przygotowania przedszkolnego na terenie szkolnym również są objęte opieką zdrowotną przez pielęgniarkę lub higienistkę szkolną.

Terminy wykonania badań bilansowych i testów przesiewowych:

- roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne;
- klasa III szkoły podstawowej;
- klasa V szkoły podstawowej;
- klasa VII szkoły podstawowej;
- klasa I szkoły ponadgimnazjalnej;
- ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej do ukończenia 19 roku życia.

Profilaktyczne badania lekarskie (bilanse zdrowia) dzieci i młodzieży szkolnej do ukończenia 19 r.ż., a także obowiązkowe szczepienia ochronne wykonują lekarze, do których osoby te są zadeklarowane.

Głównym założeniem reformy oświaty w 2017 roku „Prawo oświatowe" była likwidacja gimnazjów. Pierwszym etapem zmian było stopniowe wygaszanie gimnazjów poprzez wstrzymanie rekrutacji do tego typu szkół i przyjmowanie uczniów. Ostatni rocznik klas gimnazjalnych skończył naukę na przełomie lat 2018/2019.

2. Rodzaje szkół i miejsce położenia szkoły.

Z danych uzyskanych na podstawie formularzy sprawozdawczych MZ-06 wynika, że w roku szkolnym 2018/2019 w województwie podkarpackim profilaktyczną opiekę zdrowotną nad uczniami sprawowało 213 jednostek. Na terenie województwa funkcjonowało wg sprawozdania MZ-06 ogółem 1 809 placówek szkolno-wychowawczych, z czego w miastach 614 (33,9%) a na terenach wiejskich 1 195 (66,1%).

Tabela 1 Szkoły objęte profilaktyczną opieką zdrowotną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Razem	Miasto	Wieś
Gimnazjum	396	100	296
Liceum	122	107	15
Podstawowa	1 080	231	849
Szkoła specjalna	38	29	9
Technikum	102	86	16
Zasadnicza szkoła zawodowa	71	61	10
Razem	**1 809**	**614**	**1 195**

Źródło: Sprawozdanie MZ – 06

Wykres 1 Struktura procentowa liczby szkół objętych profilaktyczną opieką zdrowotną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

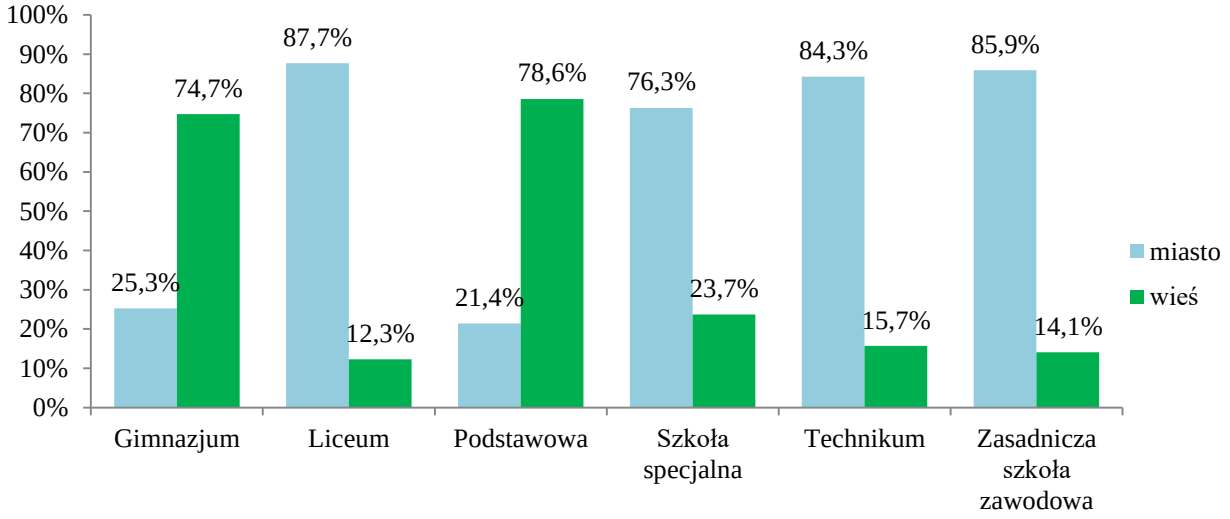

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Na terenach wiejskich jest większa liczba szkół podstawowych i gimnazjów niż w miastach.

3. Liczba uczniów w szkołach według rodzaju szkół i lokalizacji.

W roku szkolnym 2018/2019 w województwie podkarpackim pod opieką pielęgniarek i higienistek szkolnych w środowisku nauczania i wychowania ogółem było 265 851 uczniów (w mieście 153 560 (57,8%) oraz na wsiach 112 291 (42,2%)). Najliczniejszą grupę stanowili uczniowie szkół podstawowych 178 892, co stanowi 67,3% ogólnej liczby uczniów objętych opieką profilaktyczną. Następną co do wielkości grupą byli uczniowie techników 33 802 (12,7%). Liczba uczniów objętych opieką profilaktyczną w szkołach publicznych 259 827 (97,7 %); niepublicznych 6 024 (2,3%).

Tabela 2 Liczba uczniów objętych opieką profilaktyczną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz w roku szkolnym 2018/2019

Rok szkolny	Liczba uczniów		w tym			
	l. bezwzgl.	%	miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepublicznaa
2017/2018	267 629	100,0	155 308	112 321	262 929	4 700
2018/2019	265 851	100,0	153 560	112 291	259 827	6024

Źródło: Sprawozdanie MZ – 06

Tabela 3 Liczba uczniów objętych opieką profilaktyczną wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów		w tym			
	l. bezwzgl.	%	miasto	wieś	szkoła publiczna	szkoła niepublicznaa
Gimnazjum	14 116	5,3	6 363	7 753	13 671	445
Liceum	28 511	10,7	27 506	1 005	27 866	645
Podstawowa	178 892	67,3	78 849	100 043	174 299	4 593
Szkoła specjalna	2 737	1,0	2 260	477	2 581	156
Technikum	33 802	12,7	31 217	2 585	33 802	-
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 793	2,9	7 365	428	7 608	185

Źródło: Sprawozdanie MZ – 06

Wykres 2 Struktura procentowa liczby uczniów objętych profilaktyczną opieką zdrowotną w województwie wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkół w roku szkolnym 2018/2019

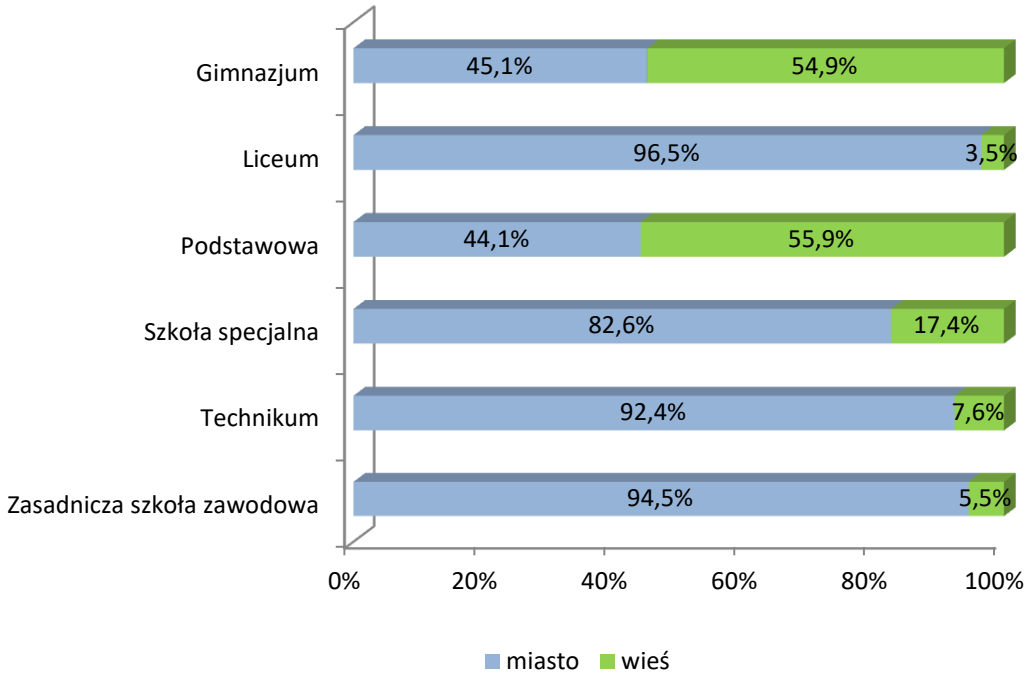

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

4. Uczniowie niepełnosprawni w szkołach województwa podkarpackiego

W roku szkolnym 2018/2019 opieką profilaktyczną objętych było 7 490 uczniów niepełnosprawnych, co stanowiło 2,8% ogólnej liczby uczniów.

Najwięcej uczniów niepełnosprawnych objęto opieką w szkołach specjalnych ogółem uczniów 2 737; niepełnosprawni – 2 439 (89,1%). Najmniej uczniów niepełnosprawnych uczęszczało do technikum tam objęto opieką ogółem – 33 802; niepełnosprawni – 331 (1,0%). W mieście w roku szkolnym 2018/2019 objęto opieką – 5 410 o 3,4% mniej uczniów niepełnosprawnych a niżeli w roku szkolnym 2017/2018 – 5 602 uczniów.

Tabela 4 Liczba uczniów niepełnosprawnych wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		w tym niepełno-sprawnych	z tego	
		miasto	wieś		miasto	wieś
2017/2018	267 629	155 308	112 321	7 517	5 602	1 915
2018/2019	265 851	153 560	112 291	7 490	5 410	2 080

Źródło: Sprawozdanie MZ – 06

Wykres 3 Struktura liczby uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

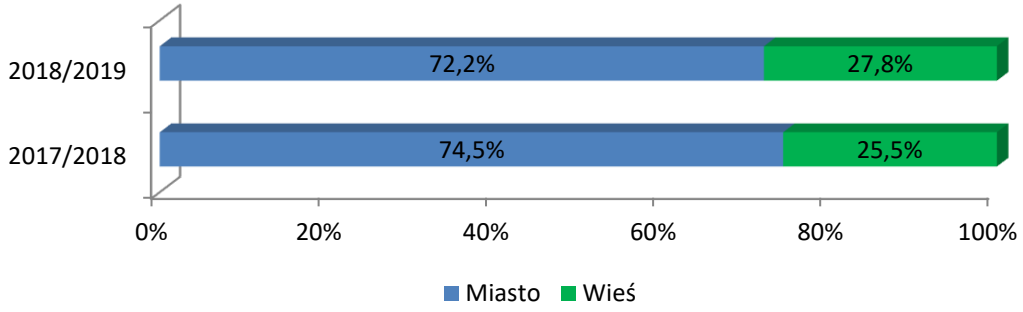

Tabela 5 Liczba uczniów niepełnosprawnych wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		w tym niepełno-sprawnych	z tego	
		miasto	wieś		miasto	wieś
Gimnazjum	14 116	6 363	7 753	335	200	135
Liceum	28 511	27 506	1 005	417	403	14
Podstawowa	178 892	78 849	100 043	3746	2 220	1 526
Szkoła specjalna	2 737	2 260	477	2439	2 068	371
Technikum	33 802	31 217	2 585	331	307	24
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 793	7 365	428	222	212	10

Źródło: Sprawozdanie MZ – 06

Wykres 4 Struktura liczby uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół w roku szkolnym 2018/2019

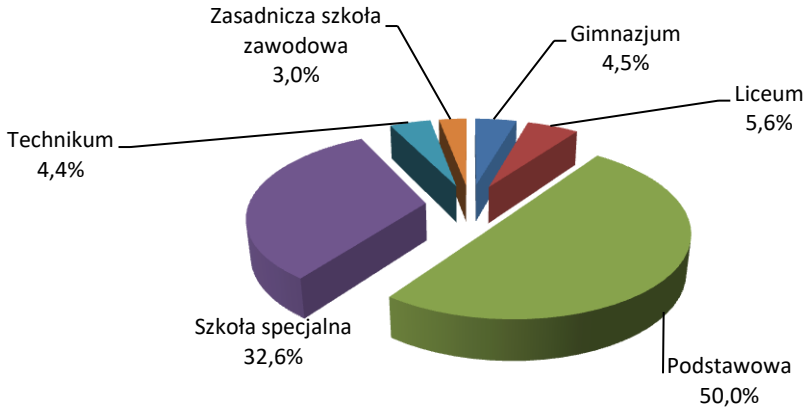

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

5. Miejsce realizacji świadczeń

W roku szkolnym 2018/2019 pielęgniarki i higienistki szkolne sprawowały opiekę zdrowotną nad uczniami w 1 809 placówkach szkolnych. Gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej na terenie szkoły (lub w budynku należącym do innej szkoły – w zespole szkół) posiadało 1 393 szkół, tj. 77% ogólnej liczby szkół (w tym w szkołach miejskich – 577 i w szkołach wiejskich – 816 gabinetów).

Tabela 6 Liczba gabinetów profilaktycznych i pomocy przedlekarskiej na terenie szkół wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Miejsce realizacji świadczeń					z tego					
						miasto			wieś		
	ogółem	w tym				ogółem	w tym		ogółem	w tym	
		gabinet na terenie szkoły[1)]	%	inne[2)]	%		gabinet na terenie szkoły[1)]	inne[2)]		gabinet na terenie szkoły[1)]	inne[2)]
Gimnazjum	396	323	81,6	73	18,4	100	94	6	296	229	67
Liceum	122	111	91,0	11	9,0	107	100	7	15	11	4
Podstawowa	1 080	761	70,5	319	29,5	231	215	16	849	546	303
Szkoła specjalna	38	36	94,7	2	5,3	29	27	2	9	9	-
Technikum	102	97	95,1	5	4,9	86	84	2	16	13	3
Zasadnicza szkoła zawodowa	71	65	91,5	6	8,5	61	57	4	10	8	2
Razem	**1 809**	**1 393**	**77,0**	**416**	**23,0**	**614**	**577**	**37**	**1 195**	**816**	**379**

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

1) - Z tego: gabinety profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w szkole oraz gabinety w budynku należącym do innej szkoły (w zespole szkół).
2) - Inne pomieszczenie na terenie szkoły lub gabinety poza szkołą (zespołem szkół).

Wykres 5 Udział procentowy liczby gabinetów profilaktycznych na terenie szkół w ogólnej liczbie miejsc realizacji świadczeń wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

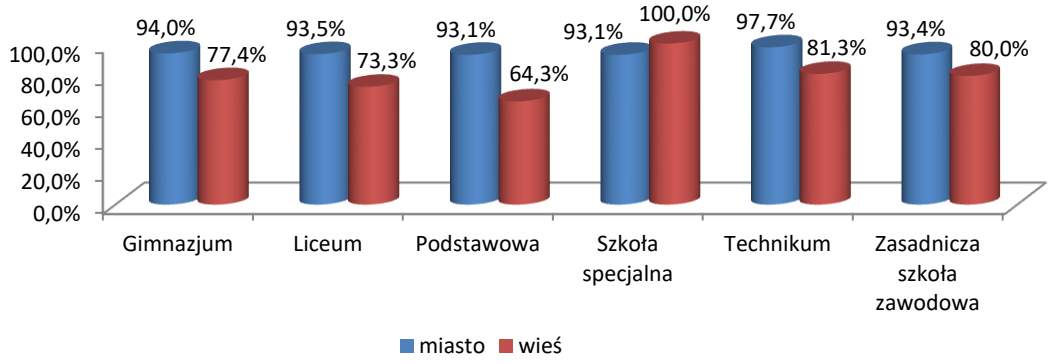

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

6. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej

Do zadań pielęgniarki szkolnej należy prowadzenie edukacji zdrowotnej uczniów oraz uczestniczenie w szkolnych programach profilaktyki i promocji zdrowia.

W roku szkolnym 2018/2019 w szkolnych programach edukacji zdrowotnej realizowanych przez pielęgniarki szkolne uczestniczyło 175 646 uczniów tj. 66,1% ogólnej liczby uczniów w 1 263 placówkach. Liczba uczniów objętych programem edukacji w mieście – 109 585 (71,4%), natomiast liczba uczniów na wsi 66 061 (58,8%).

Tabela 9. Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów	w tym uczniów niepełnosprawnych	Udział pielęgniarki w realizacji szkolnego programu edukacji zdrowotnej	
				liczba szkół	liczba uczniów
Razem	1 809	265 851	7 490	1 263	175 646
gimnazjum	396	14 116	335	246	9 084
miasto	100	6 363	200	78	4 827
wieś	296	7 753	135	168	4 257
liceum	122	28 511	417	88	18 156
miasto	107	27 506	403	80	17 815
wieś	15	1 005	14	8	341
szkoła podstawowa	1 080	178 892	3 746	778	120 745
miasto	231	78 849	2 220	193	61 411
wieś	849	100 043	1 526	583	59 334
szkoła specjalna	38	2 737	2 439	29	2 103
miasto	29	2 260	2 068	22	1 680
wieś	9	477	371	7	423
technikum	102	33 802	331	75	20 770
miasto	86	31 217	307	62	19 288
wieś	16	2 585	24	13	1 482
Zasadnicza szkoła zawodowa	71	7 793	222	47	4 788
miasto	61	7 365	212	42	4 564
wieś	10	428	10	5	224

Tabela 7 Liczba uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%
2017/2018	267 629	175 993	65,8	155 308	109 540	70,5	112 321	66 453	59,2
2018/2019	265 851	175 646	66,1	153 560	109 585	71,4	112 291	66 061	58,8

Wykres 6 Udział procentowy liczby uczniów objętych programem edukacji zdrowotnej w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019.

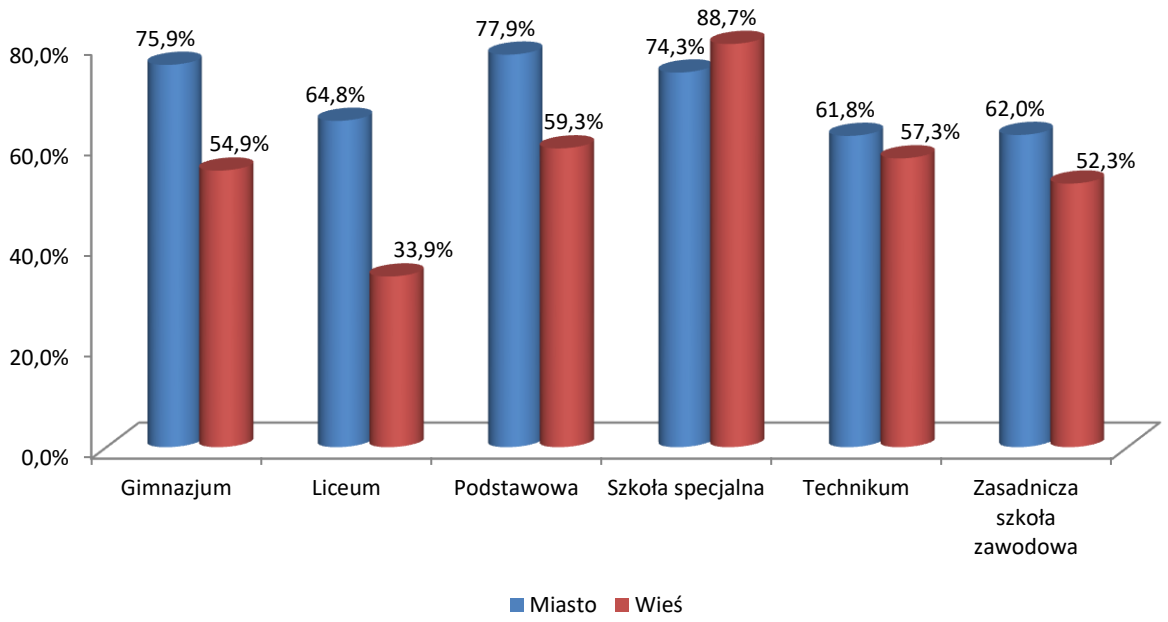

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

7. Działania pielęgniarki/higienistki w zakresie zdrowia jamy ustnej i profilaktyki próchnicy.

W roku szkolnym 2018/2019 edukacją zdrowotną w zakresie zdrowia jamy ustnej objętych było 129 677 uczniów w 1 106 placówkach. Liczba uczniów objętych programem edukacji w mieście – 63 933 (49,3%), natomiast liczba uczniów na wsi 65 744 (50,7%).

Tabela 10. Realizacja edukacji w zakresie zdrowia jamy ustnej w roku 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów	w tym uczniów niepełnosprawnych	Edukacja w zakresie jamy ustnej	
				liczba szkół	liczba uczniów
Razem	1 809	265 851	7 490	1 106	129 677
gimnazjum	396	14 116	335	58	1 428
miasto	100	6 363	200	12	474
wieś	296	7 753	135	46	954
liceum	122	28 511	417	14	1 807
miasto	107	27 506	403	12	1 734
wieś	15	1 005	14	2	73
szkoła podstawowa	1 080	178 892	3 746	994	122 333
miasto	231	78 849	2 220	218	57 974
wieś	849	100 043	1 526	776	64 359
szkoła specjalna	38	2 737	2 439	20	1 189
miasto	29	2 260	2 068	15	956
wieś	9	477	371	5	233
technikum	102	33 802	331	9	2 018
miasto	86	31 217	307	7	1 908
wieś	16	2 585	24	2	110
Zasadnicza szkoła zawodowa	71	7 793	222	11	902
miasto	61	7 365	212	10	887
wieś	10	428	10	1	15

Profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów .

Grupowa profilaktyka fluorkowa polega na prowadzeniu u uczniów szkół podstawowych (klasy I-VI) znajdujących się na obszarach, gdzie poziom fluorków w wodzie pitnej nie przekracza wartości 1 mg/l, metodą nadzorowanego szczotkowania zębów preparatami fluorkowymi 6 razy w roku, w odstępach co 6 tygodni.

Na terenie województwa podkarpackiego w roku szkolnym 2018/2019 profilaktyką fluorkową metodą nadzorowanego szczotkowania zębów objętych było 120 449 uczniów szkół podstawowych, natomiast w roku szkolnym 2017/2018 została przeprowadzona grupowa profilaktyka fluorkowa metodą nadzorowanego szczotkowania zębów u 120 904 tj. 71,8% ogólnej liczby uczniów natomiast w roku szkolnym 2018/2019 była niższa o 4,5% i wynosiła 67,3%. W szkołach podstawowych w miastach (70,7%) wykonanie tego świadczenia było o kilka punktów procentowych większe niż w szkołach na wsi (64,7%).

Tabela 8 Uczniowie szkół podstawowych (bez szkół specjalnych) objęci profilaktyką fluorkową wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Ogółem			Miasto			Wieś		
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	%
2017/2018	168 314	120 904	71,8	74 844	54 726	73,1	93 470	66 178	70,8
2018/2019	178 892	120 449	67,3	78 849	55 739	70,7	100 043	64 710	64,7

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Wykres 7 Struktura procentowa liczby uczniów objętych programem fluoryzacji wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz w roku 2018/2019

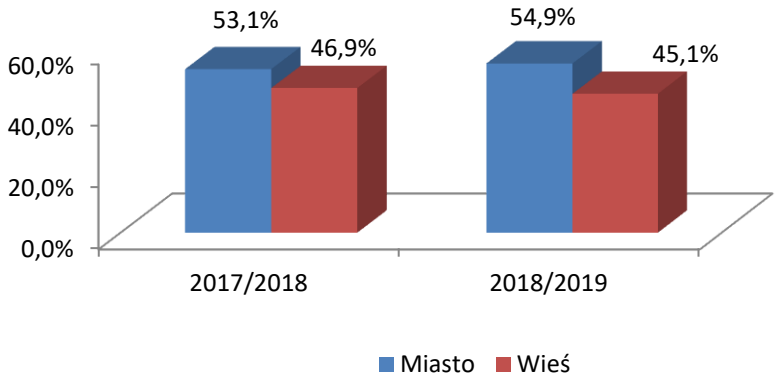

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 9 Uczniowie szkół podstawowych (bez szkół specjalnych) objęci profilaktyką fluorkową wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Ogółem		Miasto		Wieś	
	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem	liczba uczniów ogółem	uczniowie objęci programem
Szkoły podstawowe publiczne	174 299	117 391	77 084	54 535	97 215	62 856
Szkoły podstawowe niepubliczne	4 593	3 058	1 765	1 204	2 828	1 854
Razem	**178 892**	**120 449**	**78 849**	**55 739**	**100 043**	**64 710**

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

8. Udzielanie porad w ramach opieki czynnej oraz w przypadku nagłych zachorowań

Porady w ramach opieki czynnej obejmują:

- pomoc w radzeniu sobie z chorobą lub niepełnosprawnością;
- pomoc w utrzymaniu kondycji fizycznej i samopoczucia w celu kompensowania niepełnosprawności;
- przeciwdziałanie przemocy domowej i rówieśniczej oraz izolacji społecznej;
- udzielanie porad w zakresie stylu życia, samoobserwacji i samoopieki;
- umiejętności radzenia sobie z trudnościami i problemami w związku z chorobą lub uzależnieniami.

W roku szkolnym 2018/2019 na 265 851 uczniów ogółem w szkole opieką czynną zostało objętych 54 875 uczniów tj. 20,6% wszystkich uczniów. Udzielono im 87 875 porad z tego 59 856 (68,1%) w mieście oraz 28 019 (31,9%) na wsi. W szkołach specjalnych odsetek uczniów korzystających z tego typu porad był najwyższy i wynosił 32,6%. Natomiast w pozostałych typach szkól wyniósł od 13 do 21%.

Tabela 10 Liczba uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	50 393	79 178	32334	54 284	18 059	24 894
2018/2019	265 851	153 560	112 291	54 875	87 875	34 077	59 856	20 798	28 019

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 11 Liczba uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	w tym:		Uczniowie objęci opieką czynną		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Gimnazjum	14 116	6 363	7 753	3 643	5 722	1 850	3 137	1 793	2 585
Liceum	28 511	27 506	1 005	6 097	8 734	6 028	8 636	69	98
Podstawowa	178 892	78 849	100 043	36 010	54 100	17 527	29 524	18 483	24 576
Szkoła specjalna	2 737	2 260	477	1 473	6 156	1 369	5 800	104	356
Technikum	33 802	31 217	2 585	6 404	10 874	6 118	10 533	286	341
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 793	7 365	428	1 248	2 289	1 185	2 226	63	63

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Wykres 8 Udział procentowy liczby uczniów którym udzielono porad w ramach opieki czynnej w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

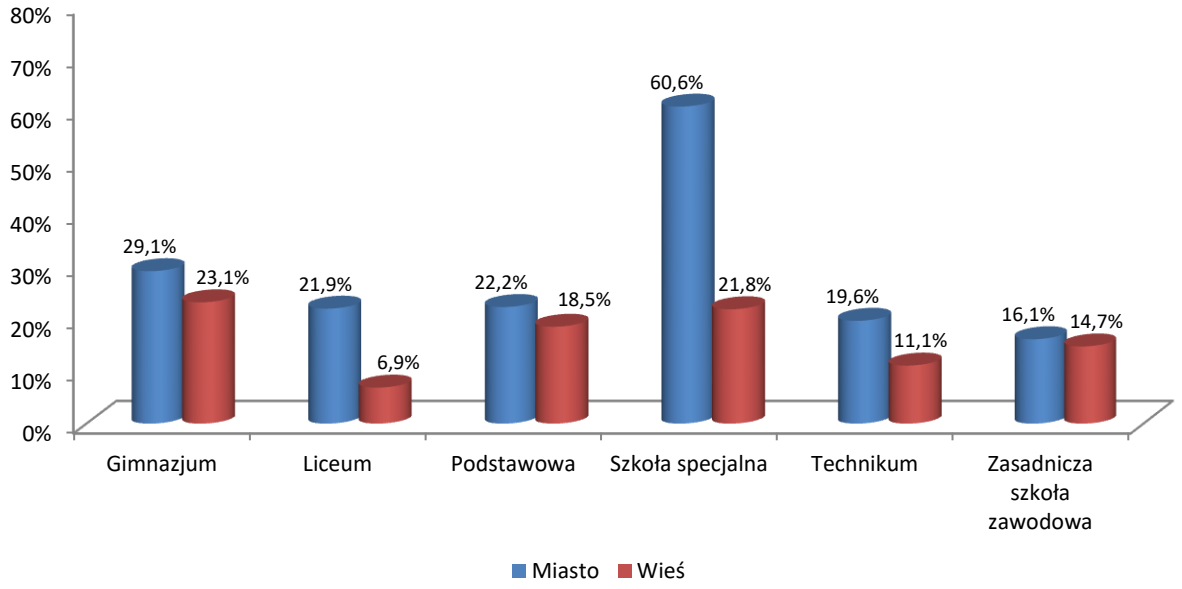

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Liczba uczniów, którzy zgłosili się do gabinetu profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w przypadku nagłych zachorowań wynosiła 99 084, co stanowi 37,3% ogółu uczniów we wszystkich typach szkół. Pielęgniarki i higienistki szkolne udzieliły 191 538 porad z tego 160 280 (83,7%) w mieście oraz 31 258 (16,3%) na wsi. W stosunku do roku szkolnego 2017/2018 liczba uczniów, którzy zgłosili się do gabinetu profilaktyki i pomocy przedlekarskiej w przypadku nagłych zachorowań była niższa o 4,8 punkty procentowe.

Tabela 12 Porady udzielone uczniom w przypadku nagłych zachorowań wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Opieka nad uczniami w przypadku nagłych zachorowań		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	104 101	189 731	82 400	159 123	21 701	30 608
2018/2019	265 851	153 560	112 291	99 084	191 538	76 899	160 280	22 185	31 258

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 13 Porady udzielone uczniom w przypadku nagłych zachorowań wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Opieka nad uczniami w przypadku nagłych zachorowań		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Gimnazjum	14 116	6 363	7 753	5 522	9 229	3 200	6 097	2 322	3 132
Liceum	28 511	27 506	1 005	12 471	19 950	12 160	19 561	311	389
Podstawowa	178 892	78 849	100 043	62 808	127 374	44 255	102 489	18 553	24 885
Szkoła specjalna	2 737	2 260	477	1 978	10 071	1 612	8 162	366	1 909
Technikum	33 802	31 217	2 585	13 123	20 038	12 567	19 180	556	858
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 793	7 365	428	3 182	4 876	3 105	4 791	77	85

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Wykres 9 Udział procentowy liczby uczniów którym udzielono porad w przypadku nagłych zachorowań w ogólnej liczbie uczniów wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

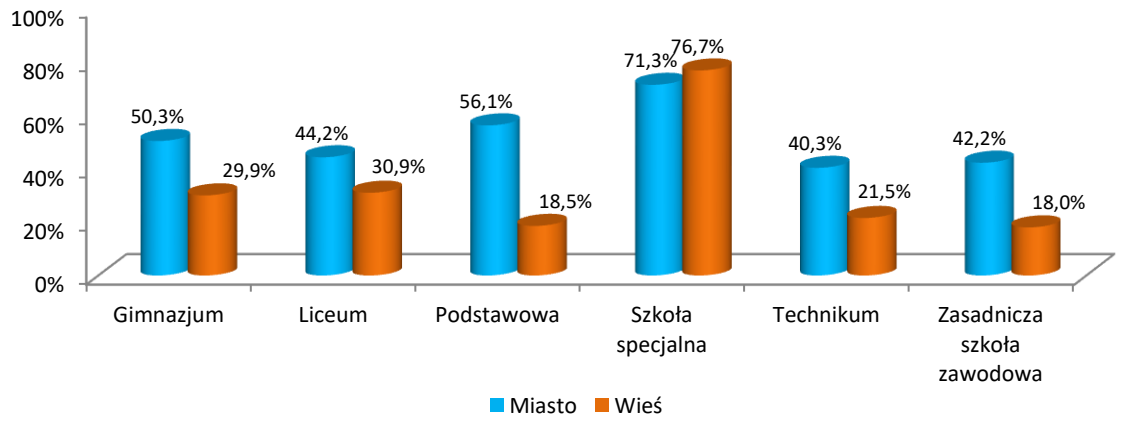

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Liczba uczniów którym udzielono porad w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy (w tym przemocy rówieśniczej) wynosiła 661 w roku poprzednim 750. Udział procentowy liczby uczniów

w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w ogólnej liczbie uczniów w roku szkolnym 2018/2019 wynosił 2,5‰ i był niższy o 0,3‰ od roku szkolnego 2017/2018.

Pielęgniarki i higienistki szkolne w roku szkolnym 2018/2019 udzieliły 998 porad z tego 649 (65,0%) w mieście oraz 349 (35,0%) na wsi. W roku szkolnym 2017/2018 porad udzielono 1 111 w mieście 585 (52,7%) na wsi 526 (47,3%).

Tabela 14 Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
2017/2018	267 629	155 308	112 321	750	1111	402	585	348	526
2018/2019	265 851	153 560	112 291	661	998	476	649	185	349

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 15 Liczba udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Liczba uczniów w szkole ogółem	z tego:		Zdiagnozowane zjawiska przemocy w szkole (w tym przemocy rówieśniczej)		w tym:			
		miasto	wieś			miasto		wieś	
				liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad	liczba uczniów	liczba porad
Gimnazjum	14 116	6 363	7 753	62	73	43	44	19	29
Liceum	28 511	27 506	1 005	23	29	23	29	-	-
Podstawowa	178 892	78 849	100 043	378	601	212	281	166	320
Szkoła specjalna	2 737	2 260	477	49	108	49	108	-	-
Technikum	33 802	31 217	2 585	122	140	122	140	-	-
Zasadnicza szkoła zawodowa	7 793	7 365	428	27	47	27	47	-	-

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Wykres 10Udział procentowy udzielonych porad uczniom w związku z diagnozowaniem zjawiska przemocy w szkole wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

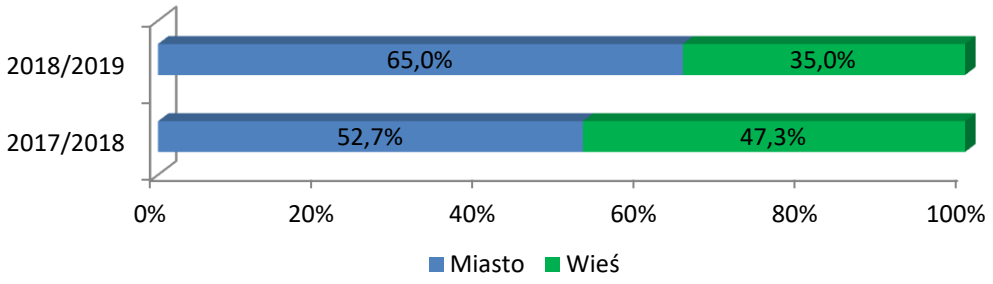

9. Wykonywanie testów przesiewowych (w części dotyczącej zadań pielęgniarki).

W ramach profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą wykonywane są testy przesiewowe. Mają one na celu wykrywanie najczęstszych zaburzeń w rozwoju i stanie zdrowia, w określonych grupach wiekowych, w których zaburzenia te najczęściej ujawniają się lub pogłębiają.

W roku szkolnym 2018/2019 na 114 809 uczniów podlegających testom przesiewowym u 113 689 wykonano testy przesiewowe (99,0%) z tego 72 269 (99,2%) w mieście oraz 41 999 (98,7%) porad na wsi. W roku szkolnym 2017/2018 odsetek uczniów zbadanych w ramach testów przesiewowych we wszystkich typach szkół wynosił 93,5% i był niższy od roku szkolnego 2018/2019 o 5,5 punkty procentowe.

Tabela 16 Wykonanie testów przesiewowych w szkołach wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Wykonanie testów przesiewowych			w tym:			
				miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych
2017/2018	117 858	110 219	93,5	74 416	72 466	43 442	37 753
2018/2019	114 809	113 689	99,0	72 269	71 690	42 540	41 999

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 17 Wykonanie testów przesiewowych w szkołach wg rodzaju szkół i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Wykonanie testów przesiewowych			w tym:			
				miasto		wieś	
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych
Liceum	18 349	18 207	99,2	17 648	17 511	701	696
Podstawowa	72 792	72 214	99,2	32 670	32 555	40 122	39 659
Szkoła specjalna	958	813	84,9	759	614	199	199
Technikum	17 681	17 535	99,2	16 419	16 315	1 262	1 220
Zasadnicza szkoła zawodowa	5 029	4 920	97,8	4 773	4 695	256	225

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Wykres 11 Udział procentowy liczby uczniów zbadanych w liczbie uczniów podlegającym testom przesiewowym wg rodzaju i miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

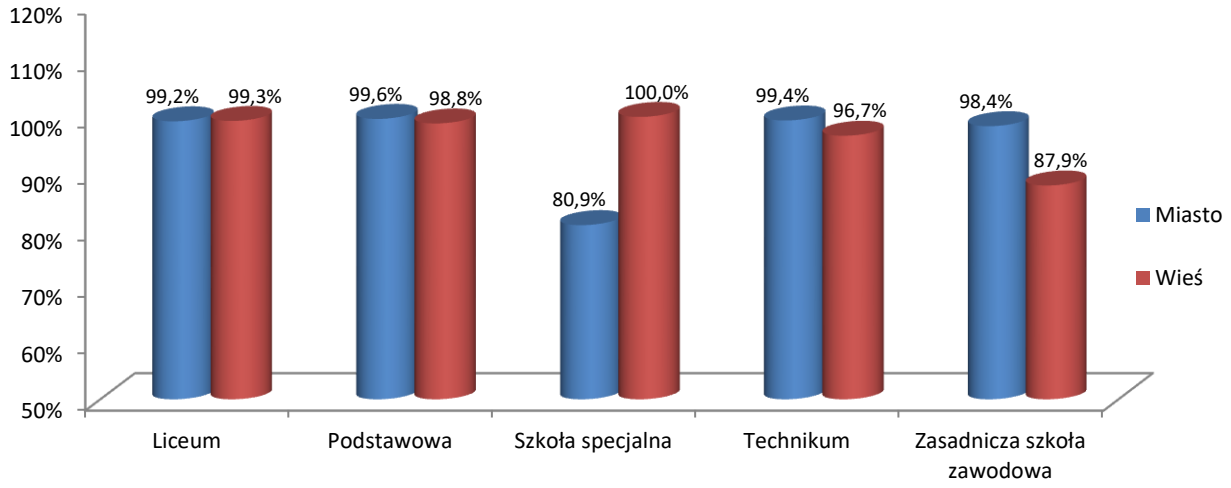

10. Profilaktyczne badania lekarskie

Opieka medyczna realizowana nad uczniami obejmuje profilaktyczne badania lekarskie. W roku szkolnym 2018/2019 podlegało im 91 770 uczniów we wszystkich typach szkół, zaś zbadanych było 78 801, co stanowi 85,9% ogółu uczniów podlegających profilaktycznym badaniom lekarskim. W szkołach miejskich zbadanych było 50 488 (83,4%) uczniów oraz 28 313 (90,6%) w szkołach wiejskich. Różnice między liczbą uczniów podlegającym badaniom a zbadanym często wynikają z niedostarczenia przez ucznia wypełnionej Karty. Pielęgniarka lub wychowawca dostarcza rodzicom Karty profilaktycznego badania lekarskiego ucznia, informuje rodziców o ich obowiązku,

wynikającym z ich odpowiedzialności za dziecko która dotyczy wizyty z dzieckiem u lekarza POZ. Lekarz wykona profilaktyczne badanie lekarskie, a wyniki wpisze w odpowiednie miejsce w Karcie i obowiązkowo odda pielęgniarce).

Tabela 18 Profilaktyczne badania lekarskie wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Profilaktyczne badania lekarskie			w tym:					
				miasto			wieś		
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%
2017/2018	101 629	87 750	86,3	66 291	55 756	84,1	35 338	31 994	90,5
2018/2019	91 770	78 801	85,9	60 512	50 488	83,4	31 258	28 313	90,6

[1)] - *Na podstawie zwróconych kart badania profilaktyczne go wypełnionych przez lekarza POZ.*

Tabela 19 Profilaktyczne badania lekarskie wg rodzaju szkół i miejsca położenia w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Profilaktyczne badania lekarskie			w tym:					
				miasto			wieś		
	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%	Liczba uczniów podlegających	Liczba uczniów zbadanych[1)]	%
Liceum	18 753	15 404	82,1	18 051	14 776	81,9	702	628	89,5
Podstawowa	49 496	44 775	90,5	20 660	18 366	88,9	28 836	26 409	91,6
Szkoła specjalna	801	682	85,1	640	522	81,6	161	160	99,4
Technikum	17 649	14 143	80,1	16 387	13 232	80,7	1 262	911	72,2
Zasadnicza szkoła zawodowa	5 071	3 797	74,9	4 774	3 592	75,2	297	205	69,0

[1)] - *Na podstawie zwróconych kart badania profilaktyczne go wypełnionych przez lekarza POZ.*

Wykres 12 Profilaktyczne badania lekarskie w podziale wg miejsca położenia szkoły w roku szkolnym 2018/2019

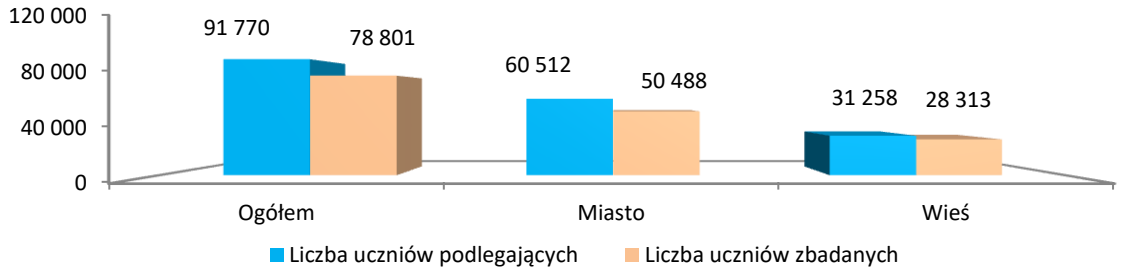

Liczba uczniów zbadanych do liczby uczniów podlegających badaniom wyniosła w rocznym obowiązkowym przygotowaniu przedszkolnym (91,6%); III klasa szkoły podstawowej (88,4%); klasa VII szkoły podstawowej (91,0%); klasa I szkoły ponadgimnazjalnej (83,4%) oraz ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej (77,5%).

Tabela 20 Wykonanie profilaktycznych badań lekarskich wg etapów edukacji w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019

Rok szkolny	Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne		Klasa III szkoły podstawowej		Klasa VII szkoły podstawowej		Klasa I szkoły ponadgimnazjalnej		Ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej	
	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]
2017/2018	15 639	14 392	24 042	21 741	20 214	17 822	20 663	17 565	21 071	16 230
2018/2019	15 876	14 539	14 604	12 917	19 341	17 600	21 080	17 573	20 869	16 172

[1)] - Na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ.

Źródło: Sprawozdanie MZ –06

Tabela 21 Wykonanie profilaktycznych badań lekarskich wg etapów edukacji w roku szkolnym 2018/2019

Rodzaj szkoły	Roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne		Klasa III szkoły podstawowej		Klasa VII szkoły podstawowej		Klasa I szkoły ponadgimnazjalnej		Ostatnia klasa szkoły ponadgimnazjalnej	
	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]	Liczba uczniów podlega-jących badaniu	Liczba zbadanych uczniów[1)]
Liceum	-	-	-	-	-	-	9 305	7 936	9 448	7 468
Podstawowa	15 821	14 491	14 455	12 782	19 192	17 476	28	26	0	0
Szkoła specjalna	55	48	149	135	149	124	196	173	252	202
Technikum	-	-	-	-	-	-	9 048	7 598	8 601	6 545
Zasadnicza szkoła zawod.	-	-	-	-	-	-	2 503	1 840	2 568	1 957
Razem	15 876	14 539	14 604	12 917	19 341	17 600	21 080	17 573	20 869	16 172

[1)] - Na podstawie zwróconych kart badania profilaktycznego wypełnionych przez lekarza POZ.

Źródło: Sprawozdanie MZ –06
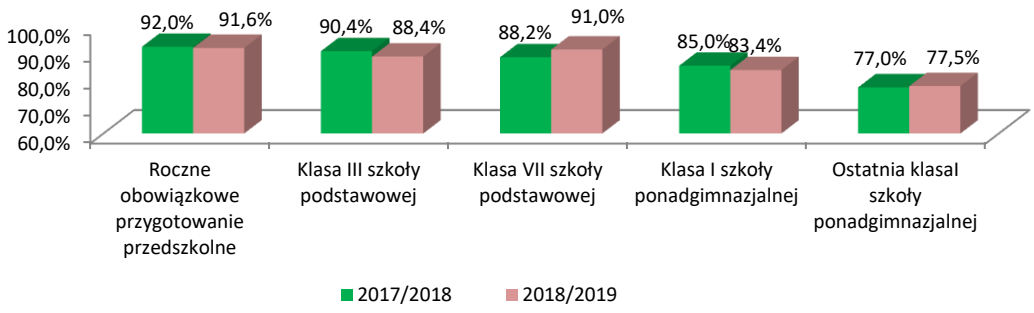
Wykres 13 Udział procentowy liczby uczniów zbadanych przez lekarza w liczbie uczniów podlegającym badaniu wg etapów edukacji w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019